

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-0269-07**

Predrománske a románske umenie na Slovensku

Zodpovedný riešiteľ **Mgr. Bibiana Pomfyová, PhD.**

Príjemca **Ústav dejín umenia SAV**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Ústav dejín umenia SAV
2. Archeologický ústav SAV
3. Filozofická fakulta UK (Katedra archívnictva a pomocných vied historických)
4. Pamiatkový úrad SR
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. POMFYOVÁ, Bibiana - BÓNA, Martin - SAMUEL, Marián: Terénny výskum predrománskej a románskej architektúry na Slovensku - nové obzory a výzvy pre umeleckohistorickú interpretáciu. In: Tvarujete si sami? Sborník 3. sjezdu historiků umění 25. - 26. zaří 2008. Eds.: Milena Bartlová - Hynek Látal. Praha 2010, s. 141-153 (17,5 normostrán)
2. POMFYOVÁ, Bibiana: Sakraltopographie im Frühmittelalter. Großmähren als Beispiel. In: Ecclesiastical topography in East-Central Europe: Methods, problems and possibilities. Budapest (pripravované do tlače), 26 normostrán
3. POMFYOVÁ, Bibiana - ŽAŽOVÁ, Henrieta: texty pre monografiu Rehole a kláštory na Slovensku. Ed.: Rastislav Kožíak (pripravované do tlače); POMFYOVÁ, Bibiana: Cisteriánsky rád v stredoveku (40 normostrán), ŽAŽOVÁ, Henrieta: Rád premonštrátov a jeho vývoj v

stredoveku (43 normostrán)

4. HUNKA, Ján - ŠEDIVÝ, Juraj: texty pre monografiu Dejiny Bratislavy I. Brezalauspurc - na križovatke kultúr. Ed.: Juraj Šedivý - Tatiana Štefanovičová. Bratislava (pripravované do tlače); HUNKA, Ján: Mincovníctvo v ranostredovekej Bratislave (10,2 normostrany), ŠEDIVÝ, Juraj: Spoločenská štruktúra obyvateľov Bratislavy a jej okolia v 11. - 12. storočí (35 normostrán), ŠEDIVÝ, Juraj: Názvy osídlení na území mesta Bratislavy do konca 12. storočia (17 normostrán)

5. POMFYOVÁ, Bibiana a kol.: Stredoveký kostol - historické a funkčné premeny architektúry, 370 normostrán (pripravované do tlače)

Uplatnenie výsledkov projektu

spoločenské využitie v oblasti výskumu humanitných vied zameraných na problematiku vizuálnej kultúry a kultúrneho dedičstva, v edukačnom procese v odboroch humanitného zamerania, v pamiatkovej starostlivosti, v poznávaní a prezentácii kultúrnych hodnôt Slovenska

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt bol zameraný na problematiku predrománskeho a románskeho umenia. Ide o oblasť dejín umenia, ktorá nebola na Slovensku dosiaľ súborne spracovaná. Sústredili sme na sakrálnu architektúru, keďže tvorí prevažnú časť zachovaného pamiatkového fondu. V kontexte sakrálneho priestoru sme skúmali aj ďalšie oblasti umeleckej produkcie (nástená maľba, kameňosochárstvo, liturgické predmety). Vytvorili sme rozsiahlu interdisciplinárnu databázu k viac ako 400 sakrálnym stavbám. Obsahuje dáta získané archeologickým, umelecko-historickým, stavebnohistorickým, historickým a archívnym výskumom. Jej súčasťou je bohatá grafická a fotografická dokumentácia. Získané poznatky tvoria základ monografie Stredoveký kostol - historické a funkčné premeny architektúry. Táto práca ponúka úplne nový pohľad na stredovekú architektúru Slovenska, otvára nové témy (funkčné a sociálne kontexty stredovekej sakrálnej architektúry), prezentuje najaktuálnejšie poznatky ku kľúčovým stavbám (napr. Kostolany pod Tribečom) získané aj prírodovednými metódami (chronometrická analýza), obsahuje dosiaľ úplne absentujúci prehľad stredovekej kláštornej architektúry na Slovensku v jej (stredo)európskych súvislostiach. Projekt vytvoril platformu pre publikáciu Dejiny slovenského výtvarného umenia 5 - Romanika, pripravovanú v spolupráci so Slovenskou národnou galériou v rámci jej dlhodobého výstavného a edičného programu. Osobitná pozornosť bola venovaná epigrafickým a numizmatickým pamiatkam, v štádiu finalizácie je monografia o ikonografii na minciach arpádovského obdobia.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The main target of the project was an interpretation of Pre-Romanesque and Romanesque art, which is the field in the Slovakian art history not very well interpreted as a whole until now. Our aim was especially a sacral architecture, which actually is the general part of the preserved monuments. We also searched the other parts of art-works (wall and ceiling painting, stone masonry, liturgical objects). We created a huge interdisciplinary database to the more than 400 architectural works. This database is formed by the results of the archaeological, arthistorical, architectural, historical and archival research. An important part of the database is a rich collection of the graphic and photographic documentation. These results were transformed into the base of the monograph A Medieval Church – Historical and Functional Changes of Architecture, which is actually a definitely new view on the Medieval architecture in Slovakia and opens the new interpretations of different subjects (functional and social contexts of the Medieval sacral architecture), presents the most recent information to the key buildings (for instance Kostolany pod Tribečom) received also by the biological analysis methods (a chronometric analysis), and it contains also the until now missing

overview on the Medieval monastic architecture in Slovakia in its (Central)-European contexts. The project creates also a platform for the proposal The History of Slovakian Fine Arts 5 – The Romanesque Art prepared in a collaboration with Slovak National Gallery, a part of the longlasting exhibitional and editorial program. The specific attention was devoted to the epigraphic and numismatic works, also the study devoted to the iconography of the coins of Arpad dynasty is almost finished.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

Mgr. Bibiana Pomfyová, PhD.

V Bratislave 25.7.2011

Štatutárny zástupca príjemcu

doc. PhDr. Ivan Gerát, PhD.

V Bratislave 25.7.2011

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu